

loučen již povahou věci. Prohlašuje-li žalovaný, že chce svou pohledávku obětovati na uspokojení žalobní pohledávky, nemůže tutéž pohledávku obětovati na vyrovnání jiné žalobní pohledávky, nebo dokonce žádati v jiném sporu její zaplacení. Pokud by kompenzační pohledávka převyšovala žalobní pohledávku, nepřekáží litispendence uplatnění jejího zbytku, ať již námitkou, či žalobou.

Obava, že by žalovaný, jsa vázán litispendencí, utrpěl újmu, když by se spor protáhl a pak nedošlo k rozhodnutí o vzájemné pohledávce buď proto, že by byla žaloba zpět vzata, neb žalobce se vzdal žalobního nároku, neb byla žaloba zamítnuta neb odmítnuta z jiných důvodů, a že by musil teprve potom uplatnití vzájemnou pohledávku novou žalobou — není přesvědčující, neboť mu nic nebrání, by, obává-li se újmy z průtahu, vzal kdykoliv zpět námitku započtení a podal žalobu navzájem, aneb učinil určovací návrh.

Z těchto důvodů přiklonil se plenární senát k názoru, vyjádřenému právními větami.

Plenární rozhodnutí ze dne 23. března 1928, Pres. 760/27.

Ustanovení § 11 (2) vyr. ř. vztahuje se také na případy § 10 (4) vyr. ř.

V poradách a rozhodnutích nejvyššího soudu vyskytla se různost názorů o tom, zdali odklad exekučního prodeje podle § 11 (2) vyr. ř. platí pouze pro exekuce na základě oddělných práv, která tu byla již v den zahájení vyrovnacího řízení, či také pro exekuce, zahájené za vyrovnacího řízení pro pohledávky uvedené v § 10 (4) vyr. ř. První názor hájilo rozhodnutí čís. jed. R I 348/24 (č. 3774 sb. n. s.), druhý názor posudek nejvyššího soudu ze dne 9. března 1926 č. pres. 417/26.

V zájmu jednotnosti rozhodování nejvyššího soudu předložil první prezident věc zesílenému senátu, jenž se usnesl na právní větě shora uvedené.

Důvody: a) S hlediska zásady rovného nakládání věřiteli vyslovuje § 10, odst. 1 vyr. ř. pravidlo, že po zahájení vyrovnacího řízení nemůže býti pro pohledávku za dlužníkem ani vyhlášen konkurs, ani nabyto soudcovského práva zástavního nebo uspokojovacího na věcech dlužníkových.

Z tohoto pravidla však stanoví § 10, odst. 4 vyr. ř. výjimku pro pohledávky požívající práva přednostního (§ 23) a

pohledávky z právních jednání dlužníka nebo vyrovnacího správce, jednajícího za něho, která jsou jim dovolena podle ustanovení vyrovnacího řádu k dalšímu provozování obchodu (§ 8 (2) vyr. ř.). Tyto pohledávky zůstávají vyrovnacím řízením nedotčeny s jedinou úchytkou, že totiž za tohoto řízení nemůže býti pro ně navrženo prohlášení úpadku proti dlužníkovi.

Jak řečeno, zůstávají zmíněné pohledávky vyrovnacím řízením nedotčeny, nejsou tedy pohledávkami vyrovnacími; nepřihlašují se k řízení, t. j. není tu přihlášky v pravém slova smyslu, byť i vyrovnacímu správci byly oznámeny, by o nich věděl a případné jejich uspokojení mohl zařídit; nepropůjčují práva hlasovacího (§ 39 (1)); musí býti plně uspokojeny (§ 46 (2)) a jest věcí věřitele, by vhodným způsobem sám je uplatnil a o jejich vydobytí se staral. Z toho jde, že věřitelé řečených pohledávek mohou nejen žalovati — pokud je pořad práva přípustný — ale i exekuci vésti, ji zahajovati a v ní pokračovati, jakoby vyrovnacího řízení nebylo. (Srv. také motivy k § 10 vyr. ř. str. 161, Bartsch-Pollak k § 23 vyr. ř. bod 2. a 3., Lehmann k § 23 vyr. ř. str. 101, Právník z roku 1923 str. 114 a rozh. čís. 1399 sb. n. s.).

b) Jde nyní o to, zda výkon nuceného prodeje, povoleného pro takovéto pohledávky, může býti podle § 11 (2) vyr. ř. odložen přes to, že bylo oddělného práva nabyto teprve za vyrovnacího řízení. Zastánci opačného mínění to popírají, poukazujíce jednak na doslov § 10 (4) vyr. ř., podle něhož pohledávky tohoto druhu nejsou vyrovnacím řízením dotčeny, takže prý pro ně neplatí ani předpis § 11 (2) vyr. ř., jednak na vysvětlivky str. 161 k § 10 (4) vyr. ř., podle nichž mohou noví věřitelé (mínění jsou noví věřitelé z právních jednání dlužníka nebo vyrovnacího správce) za vyrovnacího řízení žalovati, exekuci prováděti a za všech okolností celou pohledávku vydobýti a že jedině jest jim zakázáno, aby v této době žádali za vyhlášení konkursu, což platí i o přednostních věřitelích podle § 23 vyr. ř.

Avšak z těchto vysvětlivek nelze pro naši otázku nic vytěžiti, protože se předpisem § 11 vyr. ř. neobírají a řeší jen otázku, jak byla již shora pod a) vyřešena.

Pro rozhodnutí naší otázky nutno si všimnouti jednak doslovu § 11 (2) vyr. ř., jednak jeho zákonodárského účelu. Zákon praví: »Vyrovnací soud, nebo vyrovnací komisař může však odložit výkon nuceného prodeje nejdéle na 60 dnů, je-li to pro výsledek prodeje výhodno, nebo nezbytno, aby zamezena byla

újma hrozící věřitelům. Doba takového odkladu se nezapočítává do doby, na kterou jest omezeno zákonné přednostní právo zástavní za veřejné dávky.« Z toho jest tedy zřejmo, že zákon mluví o »nuceném prodeji« vůbec, nerozeznáváje, pro jakou pohledávku prodej byl povolen a kdy se tak stalo. Dále jest z toho vidno, že zákon myslil i na nucené prodeje k vydobytí »veřejných dávek«, neboť učinil opatření, aby zákonné právo přednostní nebylo odkladem zkráceno, čímž mínil lhůty § 216, odst. 1. čís. 2. ex. ř. Veřejné dávky jsou však přednostními pohledávkami podle § 23 čís. 1. vyr. ř. a spadají právě pod předpis § 10 (4) vyr. ř.

Ale i kdyby z výkladu mluvnického zbyly nějaké pochybnosti o pravém smyslu zákona, rozptýlí je výklad logický, jak se podává z jasného úmyslu zákonodárcova (§ 6 obč. zák.). Převzetí předpisu § 11 konkursního řádu do § 11 vyrovnacího řádu sledovalo cíl, aby uvarováním se konkursu byly šetřeny hospodářské poměry dlužníkovy, aby bylo zabráněno poškozování celkového majetkového stavu dlužníkovy jednotlivými nucenými prodeji a aby tak bylo odvráceno ztenčování majetku, který věřitelům slouží za podklad vyrovnání. Krátce, úmyslem zákona bylo, aby nebyl mařen účel vyrovnacího řízení. Pro tento zákonodárný úmysl je lhostejno, pro jakou pohledávku a kdy bylo nabyto oddělného práva, jež jest základem nuceného prodeje.

Podle zastánců opačného mínění má předpis § 11 (2) vyr. ř. na mysli výhradně jen oddělná práva, která tu v době zahájení řízení již byla, takže by i podle jejich názoru nebylo závady, aby v takovém případě — kde tu oddělné právo již bylo — mohl býti povolen odklad nuceného prodeje, třeba by šlo o pohledávku, která není vyrovnacím řízením dotčena (§ 10 (4) vyr. ř.). Ale pak si nelze domyslet, proč táž pohledávka, která v u b e c n e n í d o t č e n a v y r o v n a c í m ř í z e n í m, jednou má podléhati předpisu § 11 (2) vyr. ř., po druhé nikoli podle toho, bylo-li zástavního práva pro ni nabyto na př. den před zahájením vyrovnacího řízení, či teprve v den ediktu (§ 7 vyr. ř.), a to ještě tak, že by novější zástavní právo bylo ve výhodě před starším. Předpis § 11 (1) vyr. ř. má ovšem na mysli jen oddělná práva, jež tu byla již v den zahájení řízení, ale předpis ten souvisí s § 10 (1) vyr. ř., podle něhož po zahájení řízení oddělného práva již nabytí nelze. Je-li to však výjimečně přece podle § 10 (4) vyr. ř. možno, lze-li i za vyrovnacího řízení nabytí zástavního práva, které by vedlo k nucenému prodeji, pak není důvodem, aby se činil nějaký rozdíl co do času nabytí takového práva,

protože účel, jehož zákonodárce chtěl dosíci, je stále týž, jak byl shora vyložen.

Bylo tedy svrchu uvedenou otázkou zodpověděti, jak se stalo.

Plenární rozhodnutí ze dne 9. února 1928, Pres 641/26.

Kdo jest chovatelem zvířete podle § 1320 obč. z.

Pokud se dovolání snaží dovoditi, že chovatelem psa není žalovaný, nýbrž jeho manželka, stačí odkázati je na bezvadná zjištění nižších soudů, že žalovaný jako přednosta domácnosti psa u sebe měl a trpěl, aby pes byl z jeho prostředků opatřen, živen a chován, že se také staral o jeho opatrování, zejména vodil ho na procházku a že spolu se svou manželkou určoval všeobecný pořádek v příčině psa. Nezáleží pak na tom, zdali se žalovaný staral o psa neustále nebo jen občas, více nebo méně jest proto bezvýznamná výtku protispisovosti, opřená o to, že prý nebyly vzaty v úvahu svědecké výpovědi A. G., V. G. a A. D., že se žalovaný stará o psa jen málo, protože přichází domů jen v poledne a večer a že při dozoru na psa a jeho opatrování nezaujímá mezi příslušníky domácnosti nějakého význačného postavení.

K vývodům dovolání po stránce právní sluší uvést, že chovatelem zvířete podle § 1320 obč. z. — totiž osobou za zvíře po zákonu odpovědnou — jest rozuměti toho, kdo po nějaký čas zvíře u sebe vykonává k němu práva, jež plynou z jeho skutečného chování a rozhoduje při tom i o způsobu, jak má býti zvíře opatřeno z důvodu veřejné bezpečnosti. Vlastníkem zvířete chovatel býti nemusí, neboť zákon § 1320 obč. z. klade váhu na skutečné chování zvířete a nikoli na vlastnické právo k němu.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 20. dubna 1928 Rv I 1553/27. J. K.

Z důvodu podnikového úrazu nemůže poškozený na podnikateli (s výjimkou případu § 46 odst. 1 úraz. zák.) požadovati náhradu škody, i když jde o úraz, který byl vyléčen v době kratší než 28 dní.

Žalobce byl kousnut psem žalované společnosti, u níž byl jako kočí zaměstnán, a to při té příležitosti, když v podniku společnosti, úrazovému pojištění podrobeném, k příkazu jednoho